

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ BIELSKA-BIAŁEJ I PODBESKIDZIA w roku 2022

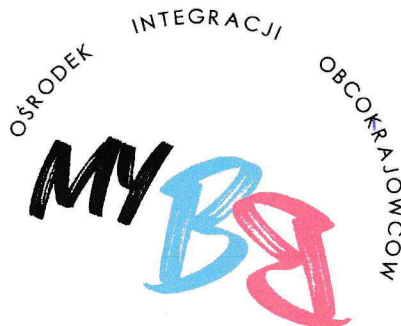
Towarzystwo Przyjaciół Bielska-Białej i Podbeskidzia powstało w 2009r, aby skupić bielszczan i mieszkańców Podbeskidzia, zarówno tych mieszkających tutaj, jak i rozsianych po kraju i świecie. Aby stworzyć miejsce, które pomoże im włączyć się w działania na rzecz rozwoju naszej małej ojczyzny.

Obecnie Towarzystwo Przyjaciół Bielska-Białej liczy 53 członków zwykłych, 14 wspierających oraz 1 wspierającą osobę prawną: warszawską kancelarię prawniczą „Kochański, Zięba, Rąpała i Partnerzy”. Stowarzyszenie ma 1 członka honorowego: bielszczanina, Stanisława Janickiego, twórcę telewizyjnego programu „W starym kinie”. Pierwszym naszym członkiem honorowym była także bielszczanka, nie żyjąca już piosenkarka, Maria Koterbska.

14 lat naszej działalności to:

- Wznowienie Kalendarza Beskidzkiego, prezentującego historie i ludzi z tej ziemi (wydaliśmy 13 roczników);
- Zainicjowanie szerokich działań na rzecz wsparcia i uaktywnienia seniorów (projekt „Pora dla Seniora”) tworzenie klubów seniora bezpośrednio na osiedlach, blisko miejsc zamieszkania. Dziś aktywne osoby z tamtego projektu pełnią ważne funkcje w Radzie ds. Seniorów przy Prezydencie Miasta;
- Zapoczątkowanie działań na rzecz plenerowego festiwalu filmów dla dzieci w nawiązaniu do dziedzictwa Studia Filmów Rysunkowych, który może się stać kołem zamachowym rozwoju miasta. Przez 2 lata prowadziliśmy projekt „Bielsko-Biała – Bajkowe Miasto”;
- Wsparliśmy inicjatorce projektu „Ogrody Pamięci”, który skupiał się na uporządkowaniu i udostępnieniu dla zwiedzających starych ponad-stuletnich cmentarzy;
- Pomogliśmy grupie młodych bielszczan stworzyć „redakcjęBB”, autonomiczne miejsce dla młodzieży wszystkich szkół średnich (wcześniej także gimnazjalnych), gdzie o wszystkim decydują oni sami, miejsce spotkań i wielu ciekawych inicjatyw. Po pięciu latach działalności redakcja usamodzielniała się, Działła teraz w oparciu o fundację „ZróbMY.To”.
- 4 lata temu na prośbę Wydziału Strategii i Rozwoju Bielska-Białej stworzyliśmy Ośrodek Integracji Obcokrajowców „myBB”, aby pomagać w osiedlaniu się w mieście obcokrajowców o poszukiwanych przez firmy kwalifikacjach. By tworzyć pozytywny, życzliwy klimat dla nich i działać na rzecz integracji z tymi, którzy mieszkają tu już dłużej.

Obecnie, po 7 latach starań o remont starych magazynów w podwórzu ul. Krasieńskiego 11 objęliśmy wraz z fundacją „ZróbMY.To” praktycznie nowy budynek o powierzchni ok.350m². To moment zwrotny, który warto dobrze wykorzystać. Teraz wreszcie mamy przestrzeń i możliwość zaproponowania bielszczanom miejsca na wiele wspólnych inicjatyw.

Projekty realizowane w 2022 roku:

OŚRODEK INTEGRACJI OBCOKRAJOWCÓW „myBB” w Bielsku-Białej.

To był już czwarty rok działalności. Rok pod znakiem wojny w Ukrainie.

Na szczęście Miasto nie tylko przywróciło nam budżet w poprzedniej wysokości, ale dodało środki na wydarzenia kulturalno-integracyjne, przekazując nam na ośrodek 270 tys zł.

Do tego doszły środki z dodatkowego projektu integracyjnego „Przestrzeń przyjazna dzieciom” – ponad 500 tys. zł z Polskiej Misji Medycznej, 32 tys. zł od Fundacji Batorego, 24 tys z OWES i kolejne 10 tys. zł z Urzędu Miejskiego oraz 100 tys. zł od Fundacji Kulczyka na polsko-ukraińską klubo-kawiarnię „Dobrego Dnia” (inicjatywa Piotra Płatka), która mieści się na rogu ul. Mickiewicza 29 i Sixta.

Poza tym otrzymaliśmy ponad 300 tys. zł i 26 tys. \$ w formie darowizn od setek osób prywatnych i firm, tak krajowych, jak i zagranicznych.

To dzięki temu byliśmy w stanie sprostać temu ogromnemu wyzwaniu, jakim stała się fala tysięcy uchodźców wojennych z Ukrainy. Obecnie mamy za sobą 2 -letnie działania roku 2020 -2021 w czasie pandemii koronawirusa oraz zarządzanie w czas kryzysu po frontalnej napaści Rosji na Ukrainę 24.02.2022r. Ośrodek działa codziennie od 9.00 do 20.00. często także w soboty i niedziele.

Jeszcze jesienią 2021r pomogliśmy wydostać się z obozu dla uchodźców w Bezwoli za Lublinem i osiedlić się w Bielsku-Białej 2 rodzinom uchodźców afgańskich, którzy przed powrotem Talibów do

władzy współpracowali z polską Ambasadą w Kabulu i z polskim wojskiem. Do maja 2022 pomogliśmy też w podobny sposób 3 kolejnym afgańskim dużym rodzinom. Jedna z nich mieszkała przez 5 miesięcy z polską rodziną w prywatnym domu. Dwóm rodzinom z niepełnosprawnymi dziećmi dzięki prezydentowi Klimaszewskiemu przydzielono mieszkania komunalne. Łącznie dzięki nam w Bielsku zamieszkało 25 uchodźców afgańskich + dziewczynka, która urodziła się w jednej z rodzin już w naszym

mieście. Obecnie wszyscy Afgańczycy pracują, dzieci chodzą do szkoły, jeden prowadzi własny biznes – Kebab na ul. 1 Maja 47.

Po 24 lutego 2022 roku ośrodek Integracji przekształcił się w centrum kryzysowe. Pracownicy, które udzielają porad prawnych i pobytowych zdecydowały się na udzielanie tychże poza swoimi godzinami pracy, na zasadach wolontariackich. Ich praca w tym okresie przekraczała 11 godzin dziennie.

Poza poradami stacjonarnymi uruchomiliśmy 24-godzinną infolinię. Przyjmowaliśmy całodobowo zgłoszenia z granicy i z terenu Ukrainy od uciekających potrzebujących pomocy. Organizowaliśmy transport z granicy, poszukiwaliśmy i prowadziliśmy listę kierowców-wolontariuszy, którzy najczęściej za własne pieniądze przywozili do nas uchodźców. Gdy było coraz trudniej, kupiliśmy 2 używane samochody. Potem jeden z nich, przystosowany do przewozu niepełnosprawnych i rannych przekazaliśmy jako darowiznę Armii Ukraińskiej, drugi gdy skończyły się masowe przyjazdy służył kobiecej brygadzie remontowej, którą staraliśmy się utworzyć, a potem kawiarni „Dobrego Dnia”.

Poszukiwaliśmy miejsc w mieszkaniach prywatnych, lokowaliśmy uchodźców nie tylko w Bielsku-Białej, ale także w całej Polsce południowej, a nawet w Warszawie, Gdańsku i w Borach Tucholskich. Łącznie znaleźliśmy miejsca dla ok. 3 tysięcy osób. Od zeszłego roku prowadzimy też 3 mini-ośrodki dla uchodźców w użyczonych nam: mieszkaniu prywatnym w centrum Bielska, pokojach Ośrodka Kłosek w Buczkowicach i w ewangelickiej Betanii w Wapienicy. Przy współpracy z warszawską Fundacją Human Doc pomogliśmy znaleźć miejsca dla ponad stu uchodźców z pierwszej linii walk, z Mariupola, Zaporozża, Enerhodaru i Berdiańska nad morzem Azowskim.

Poszukiwaliśmy przez cały czas źródeł pomocy humanitarnej (jedzenie, środki czystości i higieny, ubranie, zabawki dla dzieci) przy współpracy z Ukraińskim Gościńcem, założonym przez Jacka Zacharę i z bielskim Strajkiem Kobiet.

Udzielaliśmy pomocy prawnej i psychologicznej, pomagaliśmy także w zakresie pomocy medycznej, w poszukiwaniu pracy i szkół dla dzieci. Z naszych porad korzystali też polscy pracodawcy, którzy nie mogli poradzić sobie z legalizacją pobytu pracowników albo po prostu chcieli pomóc sąsiadom-obcokrajowcom czy znajomym. W okresie od marca do maja Uliana Worobec pełniła rolę tłumaczki dla uchodźców w Urzędzie Miasta, w Sądzie, pomagała rozwiązywać konfliktowe sytuacje w Urzędzie, Książnicy i w Ośrodkach dla uchodźców. Udzielaliśmy również pomocy bielskiemu MOPS, Centrum Kryzysowemu, Policji i Straży Granicznej.

Dzięki współpracy z Bielskim Stowarzyszeniem Doradców Zawodowych i Personalnych realizowaliśmy szkolenia z zakresu doradztwa zawodowego i kompetencji miękkich. Kursy te przyczyniają się do poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy poprzez trwałe pozyskanie nowych pracowników pochodzących z zagranicy. Nasi podopieczni korzystają też z rehabilitacji, dzięki współdziałaniu z Fundacją Towarzystwa Szkolnego M. Reja, z kursów pierwszej pomocy, balistyki i kryminalistyki w Wyższej Szkole Finansów i Prawa, z dodatkowej opieki psychologicznej i zajęć kosmetycznych w Szkole Wyższej im. Tyszkiewicza.

Stworzona przez nas Brygada Remontowa „Pszczółki” niestety się rozpadła ze względu na wyjazdy uchodźców. Działa za to cały czas Kawiarnia, która zatrudnia cukierniczkę i baristkę – uchodźczynię z Berdiańska.

Przy naszym Ośrodku w najtrudniejszym okresie marzec-maj 2022 działała prawie 30-osobowa grupa wolontariuszy wyszukujących mieszkania i pomagających w kwaterunku, którą kierowała Urszula Pazio-Hrapkowicz oraz ok 30-osobowa grupa wolontariuszy-kierowców, z którą utrzymywał stały kontakt Błażej Olma. W naszym biurze dyżurowali radcy prawni, adwokaci i sędzia. Pozyskaliśmy dla uchodźców ok 100 laptopów, dzięki firmie Jantar oraz kilkadziesiąt wyposażonych plecaków szkolnych, m.in dzięki p. Radkowi Pszczółce i Grupie PGD (Samochody japońskie) i trochę podręczników. Za 100 tys. zł kupiliśmy dla uchodźców bony zakupowe Sodexo.

Dzięki inicjatywie naczelnik Wydziału Strategii i Rozwoju UM, Aleksandrze Podsiadlik, która nadzoruje działalność „myBB” powstała grupa szybkiego reagowania złożona ze społeczników oraz przedstawicieli urzędu (polityka społeczna, sprawy obywatelskie, zarządzanie kryzysowe, edukacja oraz strategia i rozwój), która spotykała się on-line co tydzień, rozwiązując najtrudniejsze nawet problemy i uzgadniając działania. Zespół działa do dziś w rytmie 2-tygodniowym.

W 2022 organizowaliśmy też wszystkie cykliczne imprezy: Boże Narodzenie i Wielkanoc dla Ukraińców, świętojańskie koncerty i warsztaty „Od Jana do Iwana”, przystanek Wędrownego Festiwalu Kultury Ukraińskiej połączony z harcerskim „Płomieniem Braterstwa” pamięci żołnierzy Semena Petlury walczących razem z Piłsudskim przeciwko Rosji w 1920r.

Podczas koncertu Wędrownego Festiwalu przekazaliśmy w obecności prezydenta Klimaszewskiego samochód dla Ukraińskiej Armii).

Braliśmy udział w bielskich jarmarkach z okazji Dni Bielska-Białej i Bożego Narodzenia. Zorganizowaliśmy piknik wielokulturowy w Parku Słowackiego. Przez cały rok w każdy piątek odbywały się anglojęzyczne spotkania World Cafe

w Jedwabnym Szlaku (zimą) i na Pl. Chrobrego (wiosna, lato, jesień).

Pod koniec 2022 roku zaczęliśmy też robić zbiórki rzeczy niezbędnych do przetrwania na Ukrainie, a potem uruchomiliśmy Manufakturę Świec Okopowych. Dzięki rozwijającemu się wolontariatowi ukraińskiemu postaliśmy na front i do miejscowości przyfrontowych ponad 10 tys. świec, generatory, materiały opatrunkowe, żywność, karmę dla zwierząt itp. Współpracujemy z 3 grupami stale jeżdżącymi do Ukrainy z pomocą humanitarną

Od początku jednak głównym celem naszych działań była i jest nadal integracja obcokrajowców ze społecznością lokalną, a także wsparcie lokalnego rynku pracy poprzez podnoszenie kompetencji językowych oraz doradztwo pobytowo zawodowe. M.in. nasze działania przyczyniają się do tego, że coraz więcej obcokrajowców kojarzy swoją przyszłość z naszym krajem i miastem. Ośrodek miał na celu takie wsparcie obcokrajowców, aby czuli się dobrze, aby chcieli tu mieszkać i pracować. To także nasza odpowiedź na depopulację Bielska.

Koordynatorem Ośrodka „myBB” w pierwszej połowie roku była Adelina Gołębiowska, a po jej rezygnacji funkcję tę przejęła Katarzyna Lach, która wcześniej prowadziła już projekt towarzyszący „Przestrzeń Przyjazna Dzieciom”. Pomysłodawcą i koordynatorem klubokawiarni „Dobrego Dnia” jest Piotr Płatek.

Z uwagi na brak miejsca działania Ośrodka miały miejsce prócz siedziby na Krasińskiego 5a, w Willi Sixta, Szkole Podstawowej nr 2, Restauracji „Jedwabny Szlak”, kawiarni „Mucha”, BCK, w parku Słowackiego i w Sali Straży Pożarnej w Straconce.

**SZKOŁA ASYSTENTÓW
MIĘDZYKULTUROWYCH
W BIELSKU-BIAŁEJ**

Iceland
Liechtenstein
Norway

**Active
citizens fund**

SZKOŁA ASYSTENTÓW MIĘDZYKULTUROWYCH.

Pod koniec roku 2021 pozyskaliśmy 2-letni grant z Funduszy Norweskich (95 920,50 Euro) na szkołę przygotowującą pomoc dla nauczycieli w klasach z uczniami różnych narodowości i kultur. Wtedy jeszcze nie przypuszczaliśmy, że agresja Rosji na Ukrainę zaowocuje przyjazdem mnóstwa uchodźców, a zwłaszcza kobiet z dziećmi, które trafiły do naszych placówek. Szkołą okazała się nad wyraz potrzebna. Nawiązaliśmy współpracę z wrocławskimi organizacjami Kalejdoskop Kultur i oraz krakowskim stowarzyszeniem Zustricz, które już dawniej uruchomiły taką działalność.

 4

Koordinatorem Szkoły została Sylwia Deryło-Gola. Zajęcia odbywały się w Bielskim Centrum Edukacji przy ul. Piastowskiej 21.

Podczas 350 godzin warsztatów z udziałem dzieci ukraińskich i polskich, przeprowadzonych w kilkudziesięciu placówkach edukacyjnych przeskoliliśmy w ubiegłym roku 20 (obecnie już 35) asystentek międzykulturowych, które są w stanie pomóc polskim nauczycielom i kierownictwu szkół, do których trafiły dzieci uchodźców i migrantów.

Zajęcia drugiej edycji warsztatów odbywają się w Willi Sixta.

KALENDARZ BESKIDZKI. Historie z tej ziemi 2023 – rocznik 57.

Kalendarz na 2023 rok, rocznik 57, który wydaliśmy jesienią 2022 w nakładzie 700 egz. Pod redakcją Jana Pichety, już na stałe teraz w formacie kwadratu.

Kalendarz Beskidzki, unikatowe w skali kraju wydawnictwo, prezentujące historie, ciekawostki z przeszłości i wybitne postacie regionu z na-wiązaniem do rocznik od Zaolzia po Babią Górę to inicjatywa Towarzystwa Miłośników Ziemi Bielsko-Bialskiej, które wydawało go do roku 2004.

Po 7-letniej przerwie wydawnictwo zostało wznowione przez nasze Towarzystwo w porozumieniu z macierzystym stowarzyszeniem.

Rocznik 2015 został uhonorowany **Nagrodą Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich im. Aleksandra Miłskiego** dla redakcji mediów lokalnych za podejmowanie tematów ważnych dla ich społeczności. 2 lata później nasz Kalendarz zyskał wyróżnienie.

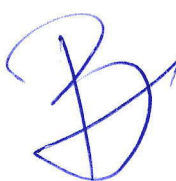
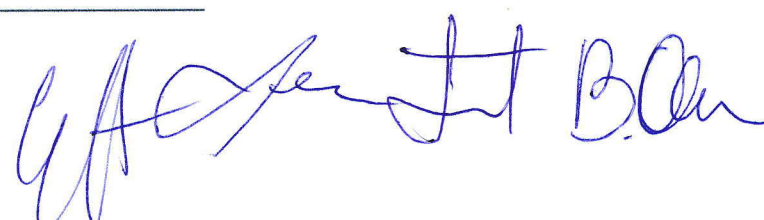
To był, niestety, już drugi rok kurczenia się listy wspierających nas firm.

Kalendarz w 2023r. wsparli: Aqua, Rekord, Beskidzki Dom Maklerski i drukarnia Dimograf.

TONY DOBROCI

tony dobroci

Pod koniec roku 2022 z inicjatywy Piotra Skuchy objęliśmy opieką grupę młodych muzyków z bielskiej Szkoły Muzycznej i katowickiej Akademii Muzycznej, którzy organizują kilka razy w roku charytatywne koncerty. Kieruje nimi Magdalena Przemyk. Pierwsze 2 koncerty pod naszym patronatem odbyły się na początku roku 2023 w BCK i Sali Koncertowej Zespołu Szkół Muzycznych.

 5

W roku 2022 Towarzystwo Przyjaciół Bielska-Białej dysponowało łącznie dzięki wszystkim projektom, ale także zaufaniu do nas, olbrzymią kwotą ponad 1,5 mln zł. Złożyła się na to i nasza aktywność w pozyskiwaniu wielu przedsięwzięć uzupełniających podstawowe kierunki działania i niezwykła ofiarność ludzi i firm w reakcji na agresję Rosji na sąsiednią Ukrainę.

CENTRUM AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ w oficynie Krasińskiego 11 – zarządzana przez Towarzystwo Przyjaciół Bielska-Białej i Podbeskidzia nowa siedziba młodzieżowej „redakcjiBB” i Ośrodka „myBB”.

Przed remontem

Po remoncie

Bielsko-Biała, 11.05.2023r.

Zarząd Towarzystwa Przyjaciół Bielska-Białej i Podbeskidzia:

Grażyna Staniszevska
Piotr Skucha
Czesław Świsłak
Katarzyna Lach
Błażej Olma

[Handwritten signature]
Katarzyna Lach
[Handwritten signature]
Piotr Skucha
Wiceprzewodniczący Zarządu
Towarzystwa Przyjaciół
Bielska-Białej i Podbeskidzia

[Handwritten signature]
Błażej Olma
Sekretarz
Towarzystwa Przyjaciół
Bielska-Białej i Podbeskidzia

[Handwritten signature]
Towarzystwo Przyjaciół Bielska-Białej
i Podbeskidzia
PRZEWODNICZĄCA ZARZĄDU
Grażyna Staniszevska